

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS HÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 40 kor. | Negyed évre — — — 10 kor.
Fél évre — — — 20 | Egyes szám ára — — — 1 "
Nyilttér soronként 6 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatkak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Az új lakásrendelet 12. paragrafusa.

Megjelent a belügyi államtitkárság új lakásrendelete egész Erdélyre vonatkozólag, amely szerint újabb tömeges kiutasítások előtt állunk. Ez a rendelet különösen a nemzetiségi kisebbségeket érinti súlyosan, mert mindazon nem román nemzetiségűeket, akik 1914. aug. 1-je után költöztek Erdélybe és 1918. dec. 1-ig itt illetőséget nem szereztek, kiutasítják Románia területéről.

A lakásrendeletet a megjelent „Hivatalos Közlöny” alapján szószerint a következőkben közöljük:

1. §. Evakuálják és a határon túl küldik a következőket:

a) azokat az 1914. aug. hó 1-je után Erdélyben, Bánátban, Körösmentén, Szatmáron és Máramarosban megtelepedett idegen nemzetiségű személyeket, akiknek az állam nem ismerte el az ezen területen való tartózkodás jogát;

b) azokat az 1914. aug. hó 1-je után fenti területre beköltözött idegen nemzetiségű állampolgárokat, akik 1918. dec. 1-ig nem szereztek meg a terület valamelyik községében az illetőséget;

c) azokat az 1914. aug. hó 1-je után fenti területre beköltözött idegen nemzetiségű állampolgárokat, akiknek illetőségi joguk van ugyan valamelyik községben, azonban élőszóval vagy írásban kinyilvánították, hogy nem akarnak román állampolgárok lenni;

d) mindazon idegen állam alattvalói, akik nem szereztek tartózkodási engedélyt az országban.

Az evakuáltak maguk választhatják a határnak azt a pontját, melyen át ki lesznek utasítva.

2. §. Evakuálják és illetőségi helyükre küldik a következőket:

a) mindazon idegen nemzetiségű személyeket, kik 1914. aug. 1-je után költöztek be a fenti területek valamelyik községébe és 1918. dec. hó 1-ig nem szereztek meg illetőségüket ezen terület valamelyik községében;

b) tekintet nélkül mindazon személyeket, kik 1918. dec. 1-je óta költöztek a fenti területre, amennyiben a köz- vagy az állam érdeke ittlétüket nem teszi kívánatossá;

c) mindazon személyeket, akiknek nincs állandó foglalkozása.

A „kiutasítási iroda” gondoskodni fog arról, hogy a visszatelepültek községükbe visszafogadtassanak.

3. §. Közérdekre való tekintettel mindazon lakosok, kik az 1. és 2. §-ba nincsenek felvéve, ideiglenesen kötelezve lehetnek, hogy lakásuk egy részét, melyre nincsen feltétlen szükségük, átengedjék.

4. §. Minden városi hatóság mellé egy lakásellenőrző hivatalt állítanak fel. Minden háztulajdonos köteles ennek az irodának felvilágosítással szolgálni az érvényben levő rendeletek keretén belül. A lakásellenőrző hiva-

tal köteles összes adatait az „evakuáló hivatal” rendelkezésére bocsátani.

5. §. A megyei prefektusok minden egyes rendezett tanácsu városban egy „evakuáló hivatalt” állítanak fel, amelyek a polgármester ellenőrzése és felelőssége alatt állanak. Ezt a hivatalt helyi szükségletek szerint szervezik meg.

6. §. Az evakuáló hivatal megvizsgálja az összes adatokat és személyeket, melyek evakuálás alá tartoznak a rendelet 1., 2. és 3. §. szerint és határozatokat hoz.

7. §. A határozatokat írásban közlik az érdekeltekkel. Ezen határozatok ellen három napon belül fellebbezéssel lehet élni. A fellebbezést írásban kell beadni, az evakuáló irodához címezve, amely részéről 48 órán belül előterjesztést tesz az „evakuáló bizottság”-nak.

A fellebbezés felfüggeszti a határozat végrehajtását.

8. §. Minden egyes megyeszékhelyen a prefektus ellenőrzése alatt egy „evakuáló bizottság” létesül, mely a következő tagokból áll:

1. Megyei prefektus.
2. A székhely polgármestere.
3. Egy bíró, melyet a törvényszéki elnök delegál.
4. Egy törzstiszt.
5. Egy azon nemzetiségű polgár, amilyen a kiutasítottak nemzetisége. (A városi tanács delegálja.)

9. §. Az evakuáló bizottság nyolc napon belül határoz a beadott fellebbezések ügyében és állandó ellenőrzést gyakorol az evakuáló hivatal felett. Az evakuáló bizottság határozatai végérvényesek.

10. §. Az evakuáló hivatal a kiutasításra vonatkozó összes rendelkezéseket megteszi, úgy a határon túlra, mint a községekre vonatkozólag.

11. §. Az evakuáló hivatal 10—10 naponként kimutatást készít azon lakásokról és lakrészekről, melyeket kiűritettek és ezeket beküldi az „elszállásolási hivatalnak”.

12. §. Minden egyes polgármesteri hivatal mellett egy „elszállásolási hivatal”-t állítanak fel, mely az összes üres lakásokat és szobákat nyilvántartja és ezeket a fennálló rendelkezések szerint szétosztja.

A kéményseprő-ipar és a tűzrendészet.

Szászváros kéményseprők nélkül marad.

A tűzrendészeti szabályok a kéményseprőmestereket szigorúan kötelezi, hogy a városi lakosság házainak kéményeit rendszeresen kitisztítsa. Ha az ők beigazolható mulasztásuk folytán tűz támad, a felelősségnek egy része őket is terheli. Szászvárosban két kéményseprő iparosunk van, Láng János és Gyenge Mihály, akik a nekik beosztott kerületekben végzik a kéményseprést s az ezzel kapcsolatos munkákat u. m. csövek, kályhák, takaréktűzhelyek stb. tisztogatását is a város által megállapított díjakért.

Tudomásunkra jutott, hogy az egyik ké-

ményseprő-mester a várost elhagyni, a másik pedig iparát felhagyni készül és pedig azért, mert a mal drágaság közepette képtelenek továbbra is a megállapított árákért dolgozni. A város a háború alatt eddig 130 %-kal feleremelte a díjakat, de ez a megélhetés 400—500—800 %-os megdrágulásával szemben elenyészik. Ma kéményenként, kályhánként 39 fillért kapnak, ami igazán csekély, ha elgondoljuk, hogy a napszámos bére is ma napi 60—70 korona és étel.

A kéményseprő-mesterek a díjak felemelése iránti jól megindokolt kérését a városi tanács még mindig nem intézte el s így ma-holnap Szászváros kéményseprő-iparosok nélkül marad, ami tűzbiztonsági szempontból — különösen nyári időben — végzetes lehet. Ma, amikor más városokban egy képesített kéményseprő-segéd a kosztion kívül havi 2000, 2500 K fizetést kap, igazán érthető, ha az itteni mesterek beszüntetik működésüket. Hiszen, ha naponként 40 kéményt takarít is ki egy mester, akkor sem szerez többet 16 K-nál. Pedig kéményenként egynegyed órát számítva akkor is naponként 10 órán át dolgozik.

A kéményseprő nemcsak pusztán a kémények tisztogatásával szolgálja a tűzbiztonságot, hanem azzal az ellenőrzéssel, amelyet gyakorolni kötelessége. Rossz építkezések, átalakítások gyakran tűzveszélyt rejtenek magukban, amit azonnal kötelesek bejelenteni. Ugy szintén felügyelnek arra is, hogy a lakosság — ami különösen a város külsőbb részein szokásos — részint kényelmi szempontokból, részint a seprési díjak megtakarítása céljából ne vigye kályháját az udvarra s ott főzzön, süssön, ami igazán óriási tűzveszélyt rejt magában. A rendőrség, mint tűzrendészeti hatóság jól tenné, ha az ilyen udvaron való főzés ellen a legszigorubbán járna el. Gyár-, Hosszu-, Mező-, Templom-, Vágóhid-utcák, valamint az Ország-ut végében sok helyt főznek az udvarokon s csak véletlen szerencse, hogy ebből még baj nem keletkezett.

Az, hogy a városnak rendszeres, permanenciában lévő tűzoltósága már évek óta nincs, eléggé aggasztó. A meglévő tűzoltó-szerek, szivattyúk, vízcsovek funkcionáló képessége már rég nem próbáltatott ki s így égetően sürgős e tekintetben is intézkedni. Nem hisszük, hogy a katonai parancsnokság elzárkóznék attól, hogy tűzoltásban jártas katonákat a városnak rendelkezésére bocsásson.

A rekkenő meleg és száraz időjárás mellett egy tűz esetén milliókra menő kár érheti a lakosságot s éppen ezért nyomatékosan felhívjuk az illetékes hatóságokat, hogy úgy a kéményseprés ügyét, valamint a tűzoltóság s főleg tűzoltás kérdését — ha mindjárt ideiglenesen is — sürgősen és kedvezően oldja meg.

San-Toy.

— Száj és körömfájás fellépése miatt Szászvárosban a marha és sertés vásárokat további intézkedésig beszüntették.

Egy év alatt mindenki választhat, hogy melyik állam polgárává kíván lenni?

Érdekessegek a magyar békeszerződésben.

A magyar békeszerződés érdekességei közül különösen figyelmet érdemel az alábbi részlet, melyet a „Kurir“ jelentése után itt adunk. E békeponthoz szerint mindenki szabadon választhat arra nézve, hogy milyen állampolgár akar lenni.

61. §.

Mindazon személyek, akik oly területen bírnak illetőséggel, amely korábban az egykori osztrák-magyar monarchia területéhez tartozott, teljes joggal és a magyar állampolgárság kizárásával, annak az államnak az állampolgárságát kapják meg, amely a kérdéses területen a felségjogot (szuverénitást) gyakorolja.

63. §.

A 18 éven felüli személyek, akik magyar állampolgárságukat elvesztik és a 61. §. szerint nyerneik teljes jogú új állampolgárságot, jogosultak jelen szerződés hatálybalépésétől számított egy évi időtartamon belül afelől dönteni, vajjon ahhoz az államhoz akarnak-e tartozni, amelyben honossággal bírtak, mielőtt illetőségüket az átruházott területen megszerzték.

A férj választása kiterjed nejeére, a szülőké a 18 éven felüli gyermekekre.

Azok a személyek, akik a választás fenti jogát gyakorolták: a választást követő 12 hónapon belül abba az államba tartoznak áttenni lakóhelyüket, amelyhez tartozni akarnak.

Jogukban áll megtartani ingatlanaikat a másik állam területén, amelyben a választásukat megelőzően laktak.

Magukkal vihetik bárminéven nevezendő ingó vagyonukat. Ezek sem kilépési sem belépési díjakkal vagy illetékekkel nem terhelhetők.

67. §.

Az egykori osztrák-magyar monarchia területének egyetlen lakosát sem lehet akár 1919. július 2-ától az ezen területek szuverenitásának végleges elrendezéseig tanúsított politikai magatartása miatt, akár állami hovatartozásának (állampolgárságának) jelen szerződés alapján való szabályozása miatt zavarni, vagy zaklatni.

NAPI HIREK.

— **Megszűnt a cenzura.** Örömmel tudatjuk t. olvasóinkkal, hogy f. év augusztus 1-ével kezdődőleg a lapok cenzurája megszűnt s így lapunknak a dévai cenzura hivatalhoz való beküldéssel származó késedelem elmaradván, ezentul mi is pontosan jelentethetjük meg.

— **Bérmaut.** Majláth Gusztáv erdélyi püspök aug. 14-től szept. 13-ig Maros-Torda megye egyházközségeit látogatta meg, hogy kioossa hiveinek a bérmálás szentségét.

— **Az új magyar kormány esküje.** Bécsből jelentik; Teleki Pál gróf betérjlesztette a kormányzóknak az új magyar kormány névjegyzékét, amihez a kormányzó hozzájárult s a kormány az esküt le is tette. Miniszterelnök és ideiglenes külügyminiszter: Teleki Pál gróf. Belügyminiszter: Ferdinánd Gyula. Igazságügyminiszter: Tomcsányi Pál. Honvédelem: Sréter István. Pénzügy: Korányi Frigyes br. Földmívelésügy: Rubinek Gyula. Közoktatásügy: Haller István. Közélemezés: Nagyatádi Szabó István. Népjóléti miniszter: Bleyer Jakab. Tárcanélküli miniszter: sokorópátkai Szabó István.

— **Kinevezés.** Baternay Sándor volt tb. főszolgabíró Marosillyére főszolgabíróvá nevezetett ki.

— **Doktorráavatás.** Juhász Sándort, a Kún-kollegium egykori jeles növendékét a budapesti tudományegyetemen f. évi július hó 27-én „Summa cum laude“ az összes gyógytudományok doktorává avatták. Az új orvosdoktor Juhász Izidor piskii ref. lelkész fia.

— **Az eskütétel határideje elhalasztott.** Illetékes helyről származott információk szerint a tisztviselők eskütételének határidejét bizonytalan időre elhalasztották. A határidő elhalasztására vonatkozó értesítést csütörtökön a déli órákban kapta meg Mihályi miniszter. Ugy látszik hogy a tisztviselők memoranduma részletes tárgyalás alá került s a tisztázatlan kérdések véglegesen elintéztetnek.

— **Nekrológ.** A világháborút a leendő békével összekötő ugynevezett átmeneti állapot áldatlan viszonyai még mindig mennyi szerető családtagot, rokont, jóbarátot tartanak elszakítva, kik egymással vagy sehogy sem, vagy csak olykor különös véletlenből érintkezhetnek. S ez idő alatt mennyi minden történik, amiről az érdekelteknek sejtelmük sincsen. Én is, másfélévi sikertelen várakozás után e héten kaptam levelet távollevő nővéremtől s e levélben értesültem arról, hogy szeretett édesatyám Nagy Mihály immár több mint egy éve, 1919. június havában 83-ik életévében Vácon, végelgyengülésben elhunyt. Családi körünkben, szerető unokáinak mindennap emlegettük a jó nagyapát, festve az óhajtott viszontlátás örömeit s nem is sejtettük, hogy ő már régóta csendesen pihen, szeretetünket csak néma sírjához vihetjük s szívfájdalmunkkal is csak a messzeségben s annyi idő múlva adózhatunk. Legyen nyugalma csendes! — Dr. Nagy Sándor, ref. Kún-kollegiumi tanár.

— **Román tisztviselők az osztrák-magyar kitüntetések.** A „Keleti Újság“ írja: Bukarestből jelentik: Az osztrák-magyar hadsereg tagjainak, sőt a jelenlegi aktív tisztviselőknek is, akik a román hadseregbe átlépnek, megengedték, hogy úgy az osztrák-magyar, mint a német kitüntetések viseljék. Az erre vonatkozó kérésekre a hadügyminiszter kedvező megoldást adott. Ugyanezt a kérdést Elzász-Lotharingiában is hasonlóképpen oldották meg a francia hatóságok. Ott is megengedték, hogy a háború hősei a német kitüntetések viseljék.

— **Választások.** Amint értesültünk, aug. hó folyamán tartatnak meg a községekben a képviselőtestületek (representance comunale) megválasztása. Szavazni fognak mindazok, akik képviselőválasztó jogosultsággal bírnak.

— **A szászvárosi polg. fiu- és leányiskolába** a beiratások f. év szeptember hó 1, 2. és 3. napjain, a magán-, pót- és javítóvizsgák augusztus 30. és 31. napjain tartatnak. Beiratásdíj, tandíj és közkölség 500 kor. P. Lokody Gergely igazgató.

— **Az erdélyi gazdasági élet fellendülése.** A kereskedelem, ipar és gazdálkodás soha nem képzelt nehézségekkel küzd, gazdasági életünk leromlott, a termelés napról napra fogy, társadalmunkat a teljes gazdasági csőd fenyegeti, ki nem számítható, el nem képzelhető eredményekkel. A civilizáció fejlődésében nemcsak, hogy megakad, hanem hatalmas mértékben zuhan vissza, évtizedek sisifusi munkája nem lesz képes pótolni azt, a mi korunkban néha napok alatt megsemmisül. A legnagyobb erőfeszítés, a legkitartóbb munka, a legnagyobb körültekintés, leleményesség, a tapasztalat és tudás egész arzenálja szükséges, hogy a kétségbeesett állapo-

tok nyomorúságán enyhítsen. E célt szolgálja az Erdélyi Merkur, amidőn gazdasági életünk útjában tartva kezét, a diagnosis megállapításán s az orvosos gyors alkalmazásán fáradozik. Felöleli az összes kereskedelmi, ipari és gazdasági aktuális szakkérdéseket, a szaköröket pontos értesülésekkel, a gazdasági élet minden mozzanatáról tájékoztatja, utbaigazításokkal, tanácsokkal szolgál; közli az áralakulásokat, beszerzési forrásokat, hirt ad új vállalkozásokról, új gyárak, műhelyek alakulásáról. Maga elé tűzött nagy feladatának azonban csak az érdekelt körök hathatós támogatása mellett felelhet meg; ezért saját érdekében cselekszik minden kereskedő, ipari termelő és gazda, amikor a támogatást az Erdélyi Merkurtól meg nem vonja. A lap munkatársai közzé számíthatja Erdély legkiválóbb szakférfiit: Tordayt, Nagy Lászlót, Kiss Bélát és másokat.

— **Benczur Gyula meghalt.** A magyar festőművészetet nagy csapás érte. Egyik legkiválóbb alakja, Benczur Gyula, mint Budapestről jelentik, e hó 16-án 76 éves korában meghalt. Benczur Gyula kiváló sikerrel művelte a történeti festészetet. Hunyadi László bucsuja, II. Rákoczi Ferenc elfogatása, Vajk megkeresztelése, (az első nagyobb és pályanyertes műve), a milleniumi hódolókép általánosan ismertek és népszerűek. A történeti festészetén kívül az arcképfestést is nagy sikerrel művelte Benczur. Petőfi képéért a Petőfi társaság tiszteletbeli tagjának választotta. Benczur Gyula a budapesti festő mesteriskola igazgatója, majd a fresko-mesteriskola vezetője volt.

— **A városi közlelmezési hivatal közleményei:** Felhivatnak mindazok, akik eddig is hatósági ellátásban részesültek, hogy rövid időn belül a városi közlelmezési hivatal főnökénél, Procinkievic Széver városi tanácsosnál számbavétel véget jelentkezzenek.

— **Magyar vörös kereszt misszió Bukarestben.** A magyar vörös kereszt egy bizottsága érkezett Bukarestbe a svéd misszió protekciója alatt, hogy a még Romániában levő báromezerhét száz magyarországi hadifogoly hazaszállítása felől intézkedjék.

— **Kerti ünnepély.** A helybeli szász nőegylet f. hó 8-án vasárnap d. u. 5 órakor a „Transsylvania“ szálloda kerti helyiségében konfettivel, virág, sütemény, fagyalt és gyümölcsfélék eladásával, valamint szépségversennyel egybekötött kerti ünnepélyt rendez. Este 9 órakor ugyanott terített asztalok mellett műkedvelő cabaret lesz. A műsorban többek között énekszámok, szóló-tánc, bábszínház, árnyékképek stb. lesz. A délutáni ünnepélyre a jegyek ára felnőtteknek 10, gyermekeknek 5 K. Az estéli cabaret belépti díja 10 K. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély és előadás a nagy színházteremben tartatik meg.

— **Református tanítóképző Zilahon.** Az erdélyi ref. egyházkerület igazgató-tanácsa Zilahon a ref. főgimnáziummal szerves kapcsolatban tanítóképezdét állít fel. Eddig az erdélyi részeken 6 magyar fitanítóképző volt, jelenleg csak 2 működik. A zilahi lesz a harmadik.

— **Cipész szabászati tanfolyam.** Sponor Péter helybeli közismert cipész a szakmabeliek részére szabászati tanfolyamot nyitott. A jelentkezők naponként este 9-től 10 óráig fognak elméleti és gyakorlati oktatásban részesülni.

— **Megnyílt üzlet.** Zobel Károly helybeli közismert divatáru kereskedő üzletét a Vásárutcában levő Barcsy-féle üzleti helyiségbe költöztette át.

— **Sakkverseny Déván.** A „Hunyadvár-megye“ c. dévai lapársunk híradása szerint Déván a közeljövőben nagyobb szabású sakkverseny lesz.

— **Helyreigazítás.** F. év július 4-iki számunkban „Országuti kocsi-verseny“ c. hírlink helyreigazításra szorul, amennyiben Berivoy László és Pascu Virgil nem 20.000 K-ba fogadott, hanem egy társaságnak leendő megvacsoráztatásába, amelynek azonban 20 ezer koronánál többre kerülnie semmi körülmények között sem volt szabad.

— **Zenevizsga.** Szép számu közönség és a szülők érdeklődése mellett tartotta e hó 22-én d. e. Vásár-utcai lakásán zongora-tanítványai vizsgáját Tóth Adrienne. Bájos képet nyújtott az összegyűlt gyermekek csoportja, amint lázas izgatottsággal várta, hogy zongora-tanulásuk eredményét a nyilvánosság előtt bemutassa. Habár a zongora-tanítványok jórésze részint távolléte, részint mások miatt nem vizsgázott; igazán elismerésünket kell kifejezzük Tóth Adrienne-nek, különösen a kezdő növendékeivel elért sikeréhez. A vizsgázó növendékek: Lázár Zoltán, Harsányi Nusi, Stern Erzsike, Gönczy Baba, Makkay Mancsi, Sandtner Médi, Varga Zoltán. Meglepő volt minden egyes növendék határozott, szép játéka, úgy a kezdő, mint a haladó növendékek gyakorlati és elméleti tudása. Tóth Adrienne alapos és szaksoerű tanításról tett tanubizonyosságot.

— **Tüntetés a ruhadrágaság ellen.** Rómából jelentik, hogy Florenzben az ottani nemeség bált rendezett, amelyen az összes résztvevők egységes formájú és anyagu ruhában jelentek meg. A ruhák egyenként mindössze 35 lirába kerültek. Ez az új viselet tüntetés akart lenni az egyre növekvő ruhaárak ellen és állítólag Rómában és Olaszország többi városaiban is hasonló ruhákat fognak viselni. Az arisztokrácia számos tagja nyilvánosan kötetelte magát az új viselet elfogadására. Semmilyen alkalommal nem fognak más ruhaformát ölteni, mint az új egységes „normálruhát.“

— **Kigyulladt és leégett transzformátorok.** A városi villamosműnek hova-tovább nagyobb nehézségekkel kell megküzdenie. A téli fa- és szénhiány után most az a baj érte, hogy — eddig ki nem derített okokból — már három transzformátora gyulladt ki s égett el, ami nemcsak hogy világitási zavarokat, hanem óriási kárt is okozott a városnak. A legutóbb a piacon felállított pót-transzformátor gyulladt ki s égett le, napokon át sötétségben hagyva egyes város részt. Ha így haladunk, a petróleumos-lámpáknak újra feljön a csillaga. A világitásnak bizonytalansága s a sűrűn előforduló defektusok miatt sokan készülnek kikapcsolni a villanyt.

— **Orvosi hír.** Dr. Tartler Vilmos orvos Szászvároson Fötér 8. szám alatt újra megkezdte rendeléseit. Rendel naponként d. u. 4 órától kezdve. Gyógyít bőr és nemi betegségeket. Salvarsaninjektio.

— **Munkateljesítmény a zsilvölgyi szénbányában.** A rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a munkateljesítmény a zsilvölgyi szénbányában alig szűlyedt jelentősebben a háboru alatt. Az állami szénbányákban a munkás létszám csak nagyon kis mértékben növekedett, (200-ról 210-re) míg a termelés 18.000 tonnáról mindössze 11.000 tonnával szűlyedt, azaz jelenleg kb. 109.000-tonnát tesz ki. Jelentékenyebb a rosszabbodás a magán szénbányavállalatoknál, így a salgotarjáni 1000 főnyi munkási létszám szaporulatával szemben a termelés

egy milliókétszázézer tonnáról 700.000-re szűlyedt, a Felsőzsilvölgyei pedig 120.000 tonnáról 48.000 tonnára.

— **A gyufa ára.** Az állami monopoliomok kezelőségének kolozsvári igazgatósága közli, hogy az általános igazgatósági rendelet értelmében a gyufa ára skatyulyánként 1 korona 50 fillérben lett megállapítva és további intézkedésig monopol szalag nélkül lehet árusítani. Mindennemű visszaélés szigorúan büntetve lesz.

— **A tisztviselők vagyonának igazolása.** Bukarestből jelentik, hogy a parlament legutóbbi ülésén Lupu dr. volt belügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott be, amelynek értelmében az összes köztisztviselők, katonák és csendőrök kötelesek vagyonuk eredetére nézve pontos felvilágítást adni. Ha nem tudják a szerzési módot és ennek törvényességét igazolni, a vagyont az állam javára elkobozzák és a vétkeket megbüntetik. A parlament egyhangú tapssal és helyesléssel fogadta a javaslatot és annak sürgősségét is egyhangúlag megszavazta, úgyhogy előreláthatólag rövidesen törvényerőre fog emelkedni.

— **A kolozsvári fürdőmunkások 10 napi sztrájk után, végre egyezséget kötöttek.** A fürdőtulajdonosok a sztrájkot elkerülhették volna, a munkások hónapokig türelmesen vártak a fizetésrendezésre. Közben a fürdő-árakat olyan magasra emelték, hogy csak milliómosok engedhették megmaguknak azt a paszsiót, hogy fürödjenek. Sztrájkba kellett lépni, hogy ebből a nagy jövedelemből a fizetésüket a munkások kikényszerítsék. A tulajdonosok hozzá voltak szokva az ingyenmunkához, a borralalóbból tartották el a közönséggel személyzeteiket. A munkások nem akartak tovább ilyen megalázott alamizsnán élni. A tárgyalások során a következő egyezséget kötötték: A borralaló rendszer eltörlése helyébe havi fizetési rendszer lép életbe: Gépész 4000 K, fűtő 2500 K, pénztárosnő 1200 K, mosónő 1500 K, tyukszemvágó 4000 K, massirozó 3800 K, kádasnő 3000 K, kabinos 2400 K, szárító 2400 K.

— **Új posta- és távirda dijszabás.** A posta- távirda-távbeszélő tarifában f. év aug. 1-én a következő díjazások lépnek érvénybe a belföldi forgalomban: Levél dija 20 gr.-ig 30 bani; minden további 20 gr.-ért 25 bani. Zárt levelezőlap 30 bani. Nyitott levelezőlap 20 bani. Nomtatvány 50 gr.-ként 10 bani. A legalább havonta egyszer megjelenő hírlapok és folyóiratok 50 gr.-ként 3 bani. Áruminta 100 gr.-ig 50 bani; minden további 50 gr. 10 bani. Az ajánlás, térti vevény, tudakozvány 1 leu. Fiókbér havonként 20 leu. Utalványozási díj 100 leu-ig 25 leenként 50 bani. 100 leu összegben felül minden 100 leu után 1 leu. Utalvány ürlap dija 25 bani. Táviratoknál a szó-díj 25 bani. Az este 8 órától reggel 8-ig, valamint vásár- és ünnepnapokon (egész napon át) feladott táviratokért 2 lei pótdíj jár. Távirati ürlap 25 bani. Telefonbeszélgetéseknél 3 percig tartó beszélgetés dija a város területén 1 leu, a szomszédos területen 5 leu. Sürgős beszélgetés dija kétszeres. Egyéb díjazások a tarifa-nyomtatványok megjelenéséig megtudhatók a postahivatalban.

— **Figyelmeztetés.** A háztulajdonosok gondoskodjanak arról, hogy udvarukon tartályban, hordóban viz, létra és egy kéziveder legyen, hogy tűz esetén rögtön oltani lehessen.

Sürgősen keresek megvételre ebéd-szervicet. Cim a könyvkereskedésben.

17 1-2

Egy komplett ebédlő és háló eladó Kistimár-utca 7. sz. 18 1-3

— **Vonatok érkezése — Szászvároson.**
Arad felől ér. 612. személyv. reggel 5 ó. 07 p.
" " " 610. " d. u. 14 ó. 03 p.
Tövis " " 615. " reggel 1 ó. 15 p.
" " " 609. " d. u. 13 ó. 29 p.
Mind a négy vonathoz úgy Aradon mint Tövisen közvetlen csatlakozás van Temesvár, Brassó vagy Kolozsvár felé, illetve Alvincen át Nagyszeben felé.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaörlési rendelet.

A liszt és a kenyér-árak.

Fontos rendelet jelent meg a hivatalos „Monitorul Oficial“ legutóbbi számában.

A rendelet fontosabb intézkedési a következők:

A malmok aug. elsejétől kezdődőleg az egész ország területén csak 3 féle lisztet gyárthatnak és pedig ezen arányokban:

1) 10% nullás lisztet, melynek eladási ára kilogrammonként 8 lei lesz.

2) 25% főzölisztet, kilogrammonként 2 lei 35 bani eladási árban.

3) 40% kenyérlisztet, kilogrammonként 34 bani árban.

4) 25% korpá 25 bani eladási árral.

A gabonából örlés előtt eltávolítandók az idegen magvak.

A nullásliszt egyáltalán nem képezi majd a szabad forgalom tárgyát, hanem a Központi Élelmezési Igazgatóság rendelkezési közébe utaltatik. Ezért a még augusztus elseji malmok, raktárak, üzletek pékek birtokában levő nullásliszt készleteket az élelmezési igazgatóság megvásárolja. A tovább örlendő nulláslisztet szintén megvásárolják.

Közgyűlés. Lapunk kiadója, a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ f. év aug. hó 1-én dr. Szöllősy János elnöklete alatt tartotta XVIII. évi rendes közgyűlését, melyen az 1919. július 1-től 1920. június 30-ig terjedő üzletév 30291 K 74 fillért kitevő tiszta nyeresége került felosztásra. A nyomda részvénytársaság, melynek külön könyv- és papirkereskedése is van, 50000 K alap- és 43728 K tartaléktőkével bir. Osztalékul ez évben szelvényenként 10 K fizettetik. A közgyűlés megejtette a tisztújítást is, mely szerint igazgatósági tagok dr. Szöllősy János, Bocz Soma, Máyer János, Sebestyén Árpád, Orbán Lajos és Nagy Ödön, felügyelő-bizottsági tagok pedig Barcsi János, dr. Dózsa József, Szász Károly és Steiner Fülöp lettek.

A vajdahunyadi „Agricola“ részvénytársasági alapon álló román pénzintézet, melynek áruüzlete is van, 1920. június 30-án lezárt üzleti évében 82909 K tiszta nyereséget mutatott ki.

Hol lehet zöldségféléket beszerezni?
A Nalácon (up. Hátszeg) a Fáy-féle uradalmi kertészetnél nagyban és kicsinyben lehet vásárolni tök, ugorka, karalábé, kelkáposzta, sörretek, sárgarépa, petrezselyem, peszternák s más zöldségféléket. A zöldség átvétele a naláci kertészetnél történik, de ahonnan kívánatra az örváraljai vasuti állomásra szállítatik.

Bő szilvatermés. Az idén általában mindentűt jó eredményű lesz a szilva-szüret. Megyénkben különösen sok szilva van a Maroson tuli vidékeken, ami már azért is fontos és örvendetes, mert ott a gyümölcsstermelés egyik fő kereseti forrása a népnek. Értesülünk szerint az idén a dióban is bő szüret lesz. A híres sebeshelyi dióból az idén bőven fog jutni mindenkinek, csak az ára ne legyen olyan borsos mint eddig.

Hadbírósi ítéletek.

Az I. Vadász Hadosztály parancsnoksága 1920. május 1—30-ig terjedő időben a következő ítéleteket hozta: 1. Otrók Pál aradi lakost lopásért 6 hónapi elzárásra. 2. Lux Antal aradi lakost lopásért 6 hónapi elz. 3. Abjoc József makkói lakost az erdélyi csapatok parancsnoksága által kibocsátott 3. sz. rendelet elleni vétsége miatt 6 havi elz. és 100 lei pénzbüntetés. 4. Vörös József aradi lakost 2 havi elz. és 500 lei pénzbüntetés, mert egy román katonát megvert.

A 6-ik hadtest hadbírósa 1920. május 1—30-ig közötti időben a következő ítéleteket hozta különböző cselekedetekért: 1. Némethy Lászlót 1000 lei pénzb. 2. Némethy Gábornét 1000 lei pénzb. az erdélyi csapatok parancsnoksága által kibocsátott 3. sz. rendelet elleni vétsége miatt. 3. Gadó Lajos rákosi lakost 2 hónapi elzárás és 200 lei pénzbírságra az erdélyi csapatok parancsnoksága által kibocsátott 3—21—2 és 25. sz. rendeletek elleni vétsége miatt. 4. Barfai Gabriella udvarhelyi lakost 2000 lei pénzb. a következő pontok elleni vétsége miatt: 77. c. p. combinat cu 50—51 Tit, 2 ad. — 5. Gunerira Ilona kolozsvári lakost 500 lei pénzb. az erdélyi csapatok parancsnoksága által kibocsátott 21. és 25. sz. rendelet elleni vétsége miatt.

A 18. Gyaloghadosztály hadbírósa a következő ítéleteket hozta 1920. máj. 1—30-ig terjedő időben különböző cselekedetek miatt: 1. Zsigmond Gerő székelyudvarhelyi lakost 4 hónapi elzárásra az Erdélyi Csapatok Parancsnoks. által kibocsátott 3. sz. rendelet elleni vétsége miatt. 2. Dávid Dezső székelyudvarhelyi lakost 1 évi 6 havi elzárásra és 10.000 lei pénzbírságra ugyanezért a fent jelzett vétség miatt.

A 16. Gyaloghadosztály Hadbírósa a következő ítéleteket hozta a fent említett időközben: 1. Joan Unghiu besztercei lakost 6 havi elzárásra ítélte alaptalan hírek terjesztésén való bűnrészeség miatt.

Eladó 1000 kg. rostált arankamentes biborheremag nagyban és kicsinyben, Gazdasági Szakiroda Déva. 19

2 vagy 3 gimnáziumot végzett fiu tanulónak azonnal felvétetik Hegedüs Lajos asztalos-mesternél, (műhely a Kún-kollégiumban.) 156 7—

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság” **könyv- és papírkereskedésébe** egy tanuló, ki magyarul, németül és románul beszél, azonnal felvétetik.

Ismét forgalomba hoztuk a hölgyek kedvenc arcszépítő készítményeit, a

MARGIT CRÉMET

mely zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. — Pár napi használat után a redős, ráncos arc borsónyisima lesz. — Szeplők, májfoltok, bőrtakák eltűnnek. Legfinomabb, szappanlúgtól mentes arcszépítő szappan a

MARGIT SZAPPAN

üdit, szépít, fiatalít. — Pompásan, simán és szépen fedő hölgypor a

MARGIT POUDE

Készítményeink békebeli minőségben készülnek és hogy azok semmiféle káros anyagot nem tartalmaznak, a legteljesebb felelősséget vállaljuk

Dr. FÖLDES és HEHS vegyészeti gyára Aradon.

Kapható mindenhol. ☼ Kapható mindenhol.

1 5—15

Árajánlati hirdetés.

A szászvárosi ref. Kún-kollégium konviktusa árajánlatot kér az 1920—21. iskolai év folyamán szállítandó alábbi élelmiszerekre:

Hus. Szükséglet az előző évi fogyasztás alapján: marhahus 2700 kg.

sertés 1300 „
birka 250 „

Kenyer 14000 kg. E tételnél megjegyezzük, hogy a szükséges lisztmennyiségről az intézet maga gondoskodik.

Az írásbeli zárt ajánlatok *f. év aug. hó 16-ikának déli 12 órájáig* a konviktus helyiségébe Nagy Ödön tanár háznagy címére küldendők.

Az évi moslák 1920. aug. 31-én d. e. 11 órakor a konviktus helyiségében nyílt árverésen fog eladatni.

21 1—2 *A konviktus vezetősége.*

Nyomdász-tanonc

azonnali belépésre felvétetik lapunk kiadóhivatalában :::

GAZDASÁGI SZAKIRODA

DÉVA, PIATA UNIRII (FÖTÉR) 17. SZÁM.

Felvilágosításokat nyújt és szakvéleményt mond a mezőgazdasági termelés, kertészet, szőlőművelés, állattenyésztés, méhészet, gazd. technológia és a mezőgazdasági közigazgatás körébe vágó mindennemű kérdésekre.

Elvállal: mezőgazdasági és kertgazdasági üzemek, gazdasági ipartelepek szakszerű tervezését és berendezését. Bérletekre vonatkozó szerződések kötését és azok ellenőrzését, mindennemű becslések eszközését.

Közvetít: gazdasági és erdészeti termények, vetőmagvak, mezőgazdasági és gazdasági ipari gépek, tenyész- és igasállatok, épületes beltelkek, földbirtokok adás-vételét. — Tűz-, jég- és állatbiztosítást. Mezőgazdasági és gazdasági ipari munkások elhelyezését.

A m. t. gazdaközönség pártfogását kéri

20 1—3 **KERTÉSZ BÉLA** okl. gazda.

„KORZÓ” kávéház és cukrászda

Szászvároson.

Ajánlja jégbehűtött naponkénti friss csapolású **sörét**. Kifűnő reggelik, villásreggelik, ebédek, vacsorák, hideg ételek valamint **fajborok** kaphatók. **Fagylalt, tészták**, torták s hűsítő italok. Tisztelettel:

NERHAFT JÓZSEF,

a „Korzó” kávéház bérlője, Szászváros, Fötér.

16 2—

Emanuel STERN Manó

fűszer- és vaskereskedése SZÁSZVÁROS
Strada Regala (Vásár-utca) 14.

Üzletáthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Vásár-utca 12. sz. alatt lévő üzletemet

Strada Regala (Vásár-utca) 14. sz.

alatti saját házamba (de Bourcy-féle ház) helyeztem át. A n. é. közönség további szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

22 1—3

STERN MANÓ, fűszer- és vaskereskedő.

„KORONA” SZÁLLODA Szászváros.

Szobák, ebédek, vacsorák, naponta friss csapolású **sör**, kitűnő **fajborok**, minden este **cigányzene!**

162 6—

SPEIL EDE, a Korona vendéglőse.

Schmidt M. Károly

szoba- és cimpfestő, mázó, Szászvároson.

Elvállal mindenféle e szakmába vágó munkákat úgy helyben mint vidéken. Kívánatra készít költségvetéseket.

Schmidt M. Károly szobafestő,
163 Szászváros, Malom-utca. 6—10

Svéd-faszeg

mindenféle nagyságban, kicsinyben és nagyban kapható

Májér Testvérek

kereskedő cégnél

Szászváros, Ország-ut.

15 2—

Szászvárosi Könyvnyomda

Részvény-Társaság

elvállalja bármilyenű nyomtatványok, részvények, művek, folyóiratok, stb. legmodernebb stilszerű előállítását, ennek

Könyv és papírkereskedése

bővelkedik a legnagyobb választékban irodai, iskolai kellékekben, folyóiratok, valamint az irodalom legjobb műveiben stb. a legjutányosabb árak mellett

Nagy István

cipész-mester

Elvállal e szakmába vágó bármilyenű munkákat. Raktáron tart kész árukat ::: nagy választékban :::

Szászváros, Klastrom-utca 3. sz.
A róm. kath. templommal szemben.

123 17—25